

Nazwa kwalifikacji: **Świadczenie usług opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej**

Oznaczenie kwalifikacji: **Z.04**

Wersja arkusza: **SG**

Z.04-SG-23.01

Czas trwania egzaminu: **60 minut**

EGZAMIN POTWIERDZAJĄCY KWALIFIKACJE W ZAWODZIE

Rok 2023

CZĘŚĆ PISEMNA

**PODSTAWA PROGRAMOWA
2012**

Instrukcja dla zdającego

1. Sprawdź, czy arkusz egzaminacyjny zawiera 10 stron. Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś przewodniczącemu zespołu nadzorującego.
2. Do arkusza dołączona jest KARTA ODPOWIEDZI, na której w oznaczonych miejscach:
 - wpisz oznaczenie kwalifikacji,
 - zamaluj kratkę z oznaczeniem wersji arkusza,
 - wpisz swój numer PESEL*,
 - wpisz swoją datę urodzenia,
 - przyklej naklejkę ze swoim numerem PESEL.
3. Arkusz egzaminacyjny zawiera test składający się z 40 zadań.
4. Za każde poprawnie rozwiązane zadanie możesz uzyskać 1 punkt.
5. Aby zdać część pisemną egzaminu musisz uzyskać co najmniej 20 punktów.
6. Czytaj uważnie wszystkie zadania.
7. Rozwiązania zaznaczaj na KARCIE ODPOWIEDZI długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem.
8. Do każdego zadania podane są cztery możliwe odpowiedzi: A, B, C, D. Odpowiada im następujący układ krerek w KARCIE ODPOWIEDZI:

A	B	C	D
---	---	---	---

9. Tylko jedna odpowiedź jest poprawna.
10. Wybierz właściwą odpowiedź i zamaluj kratkę z odpowiadającą jej literą – np., gdy wybrałeś odpowiedź „A”:

☒	B	C	D
-------------------------------------	---	---	---

11. Staraj się wyraźnie zaznaczać odpowiedzi. Jeżeli się pomylisz i błędnie zaznaczysz odpowiedź, otocz ją kółkiem i zaznacz odpowiedź, którą uważasz za poprawną, np.

☒	B	C	☒
-------------------------------------	---	---	-------------------------------------

12. Po rozwiązaniu testu sprawdź, czy zaznaczyłeś wszystkie odpowiedzi na KARCIE ODPOWIEDZI i wprowadziłeś wszystkie dane, o których mowa w punkcie 2 tej instrukcji.

Pamiętaj, że oddajesz przewodniczącemu zespołu nadzorującego tylko KARTĘ ODPOWIEDZI.

Powodzenia!

* w przypadku braku numeru PESEL – seria i numer paszportu lub innego dokumentu potwierdzającego tożsamość

Zadanie 1.

Wraz ze starzeniem się organizmu bardzo często następuje

- A. zwiększenie masy mięśni.
- B. poprawa pamięci krótkotrwałej.
- C. zmniejszenie ruchomości w stawach.
- D. gorsze widzenie z oddali niż z bliska.

Zadanie 2.

Dla pacjenta z nadciśnieniem tętniczym uciążliwym problemem może być

- A. zapach acetonu z ust i nadmierna potliwość.
- B. nadmierna męczliwość i bóle głowy.
- C. drętwienie lewej ręki i bradykardia.
- D. podrażnienie warg i języka.

Zadanie 3.

Najwięcej informacji o zdiagnozowanych schorzeniach pacjenta dostarcza

- A. karta gorączkowa.
- B. historia pielęgnowania.
- C. historia choroby pacjenta.
- D. karta pielęgnacji pacjenta.

Zadanie 4.

Pacjentka chorująca na reumatoidalne zapalenie stawów z widocznymi zmianami w obrębie stawów rąk, ma największe problemy

- A. z poruszaniem się.
- B. z organizowaniem czasu wolnego.
- C. z nawiązywaniem kontaktów interpersonalnych.
- D. z wykonywaniem czynności samoobsługowych.

Zadanie 5.

W przypadku zgłoszenia przez podopieczną, zamieszkałą w domu pomocy społecznej, poboлевania oraz pieczenia w trakcie oddawania moczu, opiekun powinien

- A. zaproponować jej zimne okłady na okolicę krocza i pęcherza moczowego.
- B. zwiększyć objętość podawanych jej płynów i witamin.
- C. zapisać ją na wizytę do lekarza pierwszego kontaktu.
- D. skierować ją na bezpłatne badanie moczu.

Zadanie 6.

Podopieczna z nadciśnieniem tętniczym stara się bardzo dbać o swoje zdrowie. O braku wiedzy w zakresie prawidłowego żywienia świadczy u niej częste spożywanie

- A. cielęciny i kaszy gryczanej.
- B. serów topionych i ryb wędzonych.
- C. płatków owsianych i pieczonych jabłek.
- D. pieczywa pełnoziarnistego i miodu pszczelego.

Zadanie 7.

W której pozycji należy ułożyć przytomnego pacjenta do karmienia przez zgłębnik?

- A. Płaskiej na plecach.
- B. Płaskiej na boku.
- C. Półsiedzącej.
- D. Bezpiecznej.

Zadanie 8.

Na oddziale urazowym przebywa pacjent unieruchomiony w łóżku z powodu złamania miednicy. Z której czynności powinien zrezygnować opiekun medyczny przy słaniu łóżka tego pacjenta?

- A. Z umycia rąk przed zabiegiem.
- B. Z obracania pacjenta na boki.
- C. Z naciągnięcia prześcieradła.
- D. Z rozmowy z pacjentem.

Zadanie 9.

Kąpiel chodzącego pacjenta po operacji wszczepienia endoprotezy stawu biodrowego najlepiej jest wykonać

- A. w łóżku.
- B. w wannie.
- C. pod prysznicem.
- D. na wózku leżącym.

Zadanie 10.

Zgodnie z algorytmem, toaletę twarzy pacjentki unieruchomionej w łóżku należy rozpocząć od umycia

- A. oczu.
- B. nosa.
- C. brody.
- D. policzków.

Zadanie 11.

Do wykonania czepca przeciwwszawicznego u przytomnego pacjenta niezbędne jest

- A. zlecenie pisemne lekarza.
- B. uzyskanie zgody pacjenta.
- C. zlecenie pisemne pielęgniarki.
- D. uzyskanie zgody rodziny pacjenta.

Zadanie 12.

Ścieląc łóżko z leżącym w nim pacjentem z zaawansowanym otępieniem, który ma ograniczone możliwości poruszania się w obrębie łóżka opiekun powinien

- A. pozostawić poduszki pod głową chorego przez cały zabieg.
- B. przed ścieleniem łóżka podnieść barierki po obu stronach łóżka.
- C. przed przejściem na lewą stronę łóżka podnieść barierkę po prawej.
- D. przy podkładaniu prześcieradła pod materac przytrzymywać chorego.

Zadanie 13.

W celu zmiany pacjentowi leżącemu w łóżku spodni od piżamy należy

- A. odłożyć na krzesło przykrycie wierzchnie, a następnie przystąpić do zmiany spodni.
- B. obluźnić przykrycie wierzchnie i zmienić spodnie, nie odkrywając pacjenta.
- C. zsunąć przykrycie wierzchnie w nogi łóżka i przystąpić do zmiany spodni.
- D. przesunąć nogi pacjenta poza przykrycie wierzchnie i zdjąć mu spodnie.

Zadanie 14.

W sytuacji, gdy pacjentka zakładu opiekuńczo-leczniczego po wizycie syna oznajmiła, że nie chce go już widzieć w czasie pobytu w zakładzie, opiekun powinien

- A. zgłosić lekarzowi prowadzącemu, że pacjentka powinna porozmawiać z psychiatrą.
- B. wytłumaczyć synowi, że matka chce wrócić do domu, dlatego się na niego obraziła.
- C. poinformować pacjentkę, że rodzina musi odwiedzać pacjentów przebywających w zakładzie.
- D. zapewnić pacjentkę, że ma takie prawo, ale warto porozmawiać z synem o swoich oczekiwaniach.

Zadanie 15.

Zgodnie z algorytmem całkowitą zmianę bielizny pościelowej pacjentowi leżącemu w łóżku opiekun powinien zakończyć na wymianie

- A. poszwy.
- B. prześcieradła.
- C. poszewki na poduszkę.
- D. podkładu nieprzemakalnego.

Zadanie 16.

Zgodnie z algorytmem, toaletę całego ciała niesamodzielnego pacjenta przebywającego w łóżku należy rozpocząć od mycia

- A. szyi.
- B. uszu.
- C. zębów.
- D. twarzy.

Zadanie 17.

W sytuacji, kiedy konieczne jest wykonanie mycia głowy pacjentce z tetraplegią, opiekun medyczny nie dysponując wanienką pneumatyczną powinien wykonać tę czynność

- A. w wannie.
- B. nad umywalką.
- C. pod prysznicem.
- D. w łóżku kąpielowym.

Zadanie 18.

Opiekun powinien rozpocząć zdejmowanie koszuli nocnej pacjentce z niedowładem połowicznym lewostronnym od

- A. lewej kończyny górnej.
- B. prawej kończyny górnej.
- C. obu kończyn górnych równocześnie.
- D. głowy, a potem zdjęć z lewej kończyny górnej.

Zadanie 19.

W celu ułatwienia unieruchomionej w łóżku pacjentce rozpoczęcia mikcji i oddania moczu na basenie, należy osłonić łóżko parawanem, a następnie

- A. polewać krocze pacjentki ciepłą wodą.
- B. polewać krocze pacjentki chłodną wodą.
- C. podać pacjentce napar z ziół o działaniu moczopędnym.
- D. podać pacjentce napar z ziół o działaniu antyseptycznym.

Zadanie 20.

Pacjent ma założony cewnik Foleya do pęcherza moczowego. W zestawie do wymiany worka na mocz, oprócz miski nerkowatej, podkładu higienicznego, jednorazowego fartucha, gazika i płynu antyseptycznego, na tacy opiekun powinien umieścić:

- A. ligninę, wiadro, worek na mocz.
- B. miskę, basen, jałowy worek na mocz.
- C. rękawiczki jednorazowe, miskę, worek na mocz.
- D. rękawiczki jednorazowe, pean, jałowy worek na mocz.

Zadanie 21.

W celu zmniejszenia obrzęku po stłuczeniu stopy należy zastosować

- A. okład zimny.
- B. okład rozgrzewający.
- C. ciepłą kąpiel całego ciała.
- D. chłodzącą kąpiel całego ciała.

Zadanie 22.

Zabiegi przeciwzapalne z zastosowaniem ciepła suchego oraz wilgotnego wykonuje się w celu

- A. zwężenia naczyń chłonnych.
- B. zwiększenia napięcia mięśni.
- C. zwolnienia przemiany materii.
- D. rozszerzenia naczyń krwionośnych.

Zadanie 23.

W przypadku pojawienia się na skórze pacjenta unieruchomionego w łóżku zaczerwienienia w okolicy krętarza większego, opiekun powinien zgodnie z procedurą wykonać zmianę pozycji pacjenta oraz

- A. założyć okład zimny z Altacetu.
- B. zastosować materac przeciwodleżynowy.
- C. założyć okład pod ceratką ze spirytusem.
- D. przemyć zaczerwienioną skórę wodą utlenioną.

Zadanie 24.

Pacjenta, u którego wystąpiła duszność należy ułożyć w pozycji

- A. Fowlera.
- B. neutralnej.
- C. bezpiecznej.
- D. Trendelenburga.

Zadanie 25.

80-letniemu podopiecznemu z zaburzeniami równowagi, do przemieszczania się po mieszkaniu, opiekun powinien zaproponować

- A. laskę.
- B. balkonik.
- C. kule łokciowe.
- D. kule pachowe.

Zadanie 26.

Najbardziej odpowiednim sposobem aktywizacji ruchowej pacjenta w czwartej dobie po niepowikłanym zawale serca jest

- A. trening siłowy.
- B. jazda na rowerze.
- C. chodzenie po schodach.
- D. krótki spacer po korytarzu.

Zadanie 27.

Opiekun pomagając pacjentce sprawnej ruchowo, która ma założone opatrunki na oczy, w samodzielnym spożywaniu posiłku **nie powinien**

- A. podawać pacjentce pokarmu do ust.
- B. pomagać pacjentce w zajęciu miejsca przy stole.
- C. sygnalizować pacjentce ustawienia talerza i sztućców.
- D. informować pacjentki, że posiłek i napój postawiono na stole.

Zadanie 28.

W opiece nad pacjentem, u którego podczas wstawania z łóżka występują nagłe spadki ciśnienia, należy zadbać, aby po przebudzeniu pacjent

- A. wstawał szybko z zachowaniem trzech etapów: siadanie w łóżku, siadanie ze spuszczone nogami, stanie przy łóżku.
- B. wstawał powoli z zachowaniem trzech etapów: siadanie w łóżku, siadanie ze spuszczone nogami, stanie przy łóżku.
- C. wstawał powoli z zachowaniem trzech etapów: wykonanie głębokich wdechów, siadanie ze spuszczone nogami, stanie przy łóżku.
- D. wstawał szybko z zachowaniem trzech etapów: wykonanie głębokich wdechów, siadanie ze spuszczone nogami, stanie przy łóżku.

Zadanie 29.

Podczas wykonywania porannej toalety chorej leżącej w łóżku opiekun zauważył u niej brudne włosy, długie paznokcie u stóp, zaczerwienie w okolicy kości ogonowej i suchość skóry. Powinien bezwzględnie poinformować pielęgniarkę

- A. o suchości skóry.
- B. o brudnych włosach.
- C. o długich paznokciach u stóp.
- D. o zaczerwienieniu w okolicy kości ogonowej.

Zadanie 30.

Na oddziale wewnętrznym materiały jednorazowego użytku po wykonaniu pacjentowi toalety jamy ustnej należy włożyć do worka koloru

- A. żółtego.
- B. czarnego.
- C. czerwonego.
- D. niebieskiego.

Zadanie 31.

Podstawowym prawem pacjenta, korzystającego ze świadczeń medycznych, jest prawo do

- A. pobytu w szpitalu w przypadku każdej choroby.
- B. informacji o planowanym leczeniu i o pielęgnacji.
- C. ulgi na płatne procedury medyczne i pobyt w sanatorium.
- D. zniżki na wszystkie leki przepisane przez lekarza prowadzącego.

Zadanie 32.

Opiekun medyczny edukując pacjenta w zakresie samodzielnej wymiany worka stomijnego jednocześnie powinien poinformować go, że po odklejeniu worka i usunięciu resztek kału, skórę wokół przetoki jelitowej powinien umyć

- A. naparem z rumianku.
- B. ciepłą wodą z mydłem o pH 4,5.
- C. ciepłą wodą z mydłem o pH 5,5.
- D. roztworem nadmanganianu potasu.

Zadanie 33.

Materac zmienności ciśnienia opiekun powinien zastosować u pacjenta

- A. z trudnościami w wykonywaniu czynności higienicznych.
- B. z trudnościami w zmianie pozycji w łóżku.
- C. z odparzeniami w fałdach brzusznych.
- D. z oparzeniem pośladków.

Zadanie 34.

79-letnia podopieczna cierpi na zaawansowaną chorobę zwyrodnieniową ze zmianami w dużych stawach kończyn dolnych. W tej sytuacji w przemieszczaniu się na dalszą odległość, należy zapewnić podopiecznej

- A. obuwie ortopedyczne.
- B. aparat ortopedyczny.
- C. wózek inwalidzki.
- D. sprzęt ślizgowy.

Zadanie 35.

W celu umożliwienia spożycia posiłku pacjentowi, u którego występują nasilone zawroty głowy, osłabienie i nieznaczne drżenie rąk, należy na czas posiłku

- A. pozostawić go w łóżku w pozycji neutralnej, karmić podając małe porcje posiłku.
- B. pozostawić go w łóżku w pozycji półsiedzącej i zachęcić do samodzielnej konsumpcji.
- C. posadzić go na krześle przy stoliku w pokoju chorych, karmić podając małe porcje posiłku.
- D. posadzić go na krześle przy stoliku w pokoju chorych i zachęcić do samodzielnej konsumpcji.

Zadanie 36.

W celu podtrzymywania sprawności w zakresie funkcjonowania pamięci u podopiecznego z demencją opiekun medyczny powinien zaproponować mu

- A. rozwiązywanie krzyżówek.
- B. słuchanie audiobooków.
- C. gry zręcznościowe.
- D. słuchanie muzyki.

Zadanie 37.

Podczas wyjścia na zakupy z podopieczną od niedawna ociemniałą opiekun medyczny powinien przede wszystkim

- A. trzymać stale podopieczną pod rękę i opisywać jej mijane budynki.
- B. dopilnować, aby podopieczna zabrała laskę i iść za nią w pewnej odległości.
- C. zadbać o odpowiednią ilość pieniędzy i pozwolić na samodzielność podopiecznej.
- D. pozwolić, by podopieczna trzymała opiekuna pod rękę i informować ją o przeszkodach.

Zadanie 38.

W celu ułatwienia adaptacji do oddziału szpitalnego nowoprzyjętemu pacjentowi opiekun powinien

- A. przedstawić pacjentowi plan leczenia.
- B. zapoznać pacjenta z topografią oddziału.
- C. omówić z pacjentem zakres badań diagnostycznych.
- D. zaproponować pacjentowi stosowanie diety leczniczej.

Zadanie 39.

W sytuacji, gdy przebywający w środowisku domowym samotny podopieczny z wyłonioną przetoką jelita grubego izoluje się od znajomych, większość dnia spędza oglądając programy telewizyjne i uważa, że korzystanie z worka kolostomijnego wyłącza go z życia towarzyskiego, należy

- A. zmotywować podopiecznego do zmiany przekonań na temat jego sytuacji i zaproponować kontakt ze stowarzyszeniem osób z kolostomią.
- B. zaprzeczyć przekonaniom podopiecznego na temat jego sytuacji i poinformować o jego problemie znajomych.
- C. przemilczeć przekonania podopiecznego na temat jego sytuacji i zaprosić do jego domu znajomych.
- D. podtrzymać przekonania podopiecznego na temat jego sytuacji i zaakceptować jego styl życia.

Zadanie 40.

Do którego worka foliowego opiekun medyczny powinien wyrzucić zużyte pieluchomajtki pacjenta z zakażeniem układu moczowego, przebywającego na oddziale wewnętrznym?

- A. Żółtego.
- B. Czarnego.
- C. Czerwonego.
- D. Niebieskiego.